

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΗΛΙΚΙΔΗΣ



Τρεπορρεῖτε.....

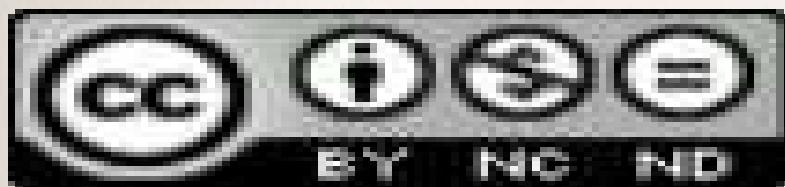
Ποίηση

Θεσσαλονίκη 1982

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΗΛΙΚΙΔΗΣ

Επικοινωνία:htilikidou@gmail.com

ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ.....



ποίηση

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons
Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-
Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές. Για να δείτε ένα αντίγραφο
αυτής της άδειας, επισκεφθείτε το
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> ή στείλετε
επιστολή στο Creative Commons,
PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1982

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΣΤΝΤΤΧΙΑ	3
ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ	4
ΤΑΞΙΔΕΥΤΕΣ	5
Η «ΣΟΤΣΤΑ»	7
ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΕΣΘΗΡ	9
ΕΛΕΟΣ...!:	10
ΟΓΛΟΤΜ..	11
ΑΠΟΚΡΙΣΗ	13
ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΝ ΑΣΙΖ ΝΕΣΙΝ	15
ΠΟΡΕΙΑ ΕΙΡΗΝΗΣ 1981	17
ΕΙΡΗΝΟΔΡΟΜΟΣ — 1982	18
ΚΟΝΤΑΡΟΜΑΧΟΣ	20
ΠΡΟΣΕΤΧΗ	24
ΜΕ ΠΑΘΟΣ	25
ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ	27
ΚΑΗΜΟΣ	29
ΑΠΕΡΓΙΑ	30
ΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ	31
ΠΙΚΡΑΝΑΘΕΜΑ	32
ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΜΟΥ	36
Η ΤΕΛΕΤΤΑΙΑ ΠΡΟΣΕΤΧΗ	37
ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ	38
ΟΡΟΣΗΜΟ	39
ΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ	40

ΔΙΑΓΝΩΣΗ	41
ΡΩΤΗΜΑ	42
ΕΛΠΙΔΑ	43
ΜΑΝΑ	44
«ΣΤΜΦΩΝΙΑ»	45
ΑΡΙΘΜΟΙ	46
ΜΗ ΞΑΣΤΟΧΗΣΕΙΣ	47
ΑΛΛΑΞΕ ΝΤΑΠΙΑ	48
ΠΑΝΟΠΛΙΑ	49
ΙΕΡΟΜΕΝΟΙ	50
ΔΙΑΘΗΚΗ	51
ΤΑΡΤΟΤΦΟΙ	52
ΤΨΙΣΤΧΝΟΙ ΗΧΟΙ	53
ΓΕΝΗΘΗΤΩ / ΣΚΟΤΟΣ...!	54
ΑΜΗΝ	55
ΚΑΗΜΟΣ	56
ΘΑΡΡΩ ΠΩΣ...	57
ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ	58
ΣΤΡΟΦΗ	59
ΞΑΣΤΟΧΗΣΑ	60
ΠΙΚΡΟΣ ΣΑΡΚΑΣΜΟΣ	61

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΟΤΙΒΑ, ποίηση - 1953.
2. ΓΙΑ ΤΗ ΧΙΛΙΑΚΡΙΒΗ ΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ, (Τραγούδια τῆς σκλαβιάς και τῆς Αντιστασης), Ποίηση - 1956.
3. ΖΗΣΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ, τραγωδία - 1957.
4. ΠΟΙΟΣ ΕΚΛΕΨΕ ΤΟΥΣ ΟΙΚΤΙΡΜΟΥΣ ΜΑΣ, θέατρο πρόζας - 1966.
5. ΤΟ ΕΙΔΩΛΟ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΠΑ, διηγήματα - 1967.
6. ΕΙΡΗΝΗ ΠΛΗΓΗ ΜΟΥ, ποίηση - 1972.
7. ΓΙΑ ΤΗ ΧΙΛΙΑΚΡΙΒΗ ΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ, ποίηση - 1973 (Β' ΕΚΔΟΣΗ).
8. ΕΔΩ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ..., ποίηση - 1974.
9. ΣΤΑΛΑΧΤΙΤΕΣ ΑΠΟ ΔΑΚΡΥ, ('Ο ανθρωπος στὸν πόλεμο.) -ποίηση 1979.
10. ΡΕΚΒΙΕΜ ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ, (Τὸ παιδὶ στὸν πόλεμο.) - ποίηση 1979.

ΣΤΝΤΤΧΙΑ

'Απ' ὅταν ἀπαντήθηκα μὲ τὴ Μοῦσα μου,
«Εἰρήνη», τίνε καλημέρισα, κ' ἐκείνη,
«Ἐλευθερία», μ' ἀποκρίθη.

Κι' ἀπὸ τότες, ἄλλο τι δὲν τραγούδησα, πάρεξ,
Ἐλευθερία καὶ εἰρήνη.

ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ...

Στὶς σκοπιὲς τῆς «ζωῆς»,
Τοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου, βάλανε φύλακες.
Λαοί, «γρηγορεῖτε».

ΤΑΞΙΔΕΥΤΕΣ

Κείνο τὸ δειλινό, θωρῶντας τὸν ἥλιο νὰ βασιλεύει,

— Ἀπὸ τὶς ἴδιες του τὶς φλόγες, τὶς μυριόγλωσσες, ζωσμένο, —

Πίσ' ἀπὸ νταντελλωτὰ κορφοθούνια, στολισμένα μὲ μελιὰ κρόσσια,
Τῆς γυναίκας μου ἄκουσα, πνιχτό, παράπονο,

— Ὁμοιο μὲ τοῦ μπάτη τὴν ψιθυριστὴν ἀπίλογιά, στοὺς
καλαμιῶνες, —

Πῶς ἀπομείναμε κ' οἱ δυό μας, ἀταξίδευτοι, σ' αὐτὴ τὴ ξήση.
Κ' ἔγώ, τότες,

Μέσ' στ' ἀσημένια κύματα τῆς κόμης της, τὶς ἀπαλάμες μου
δροσίζοντας,

Τοὺς μακρινούς μας μισεμοὺς καὶ τ' ἀφριβὰ ταξίδια μας, τῆς
θύμησα,

— Οντες τὸ τραῖνο τῆς ζωῆς, πάνω στὶς ράγες τῶν στίχων μου,
δρέμοντας,

Τις ἔγνοιες μας γιὰ τὸ παιδί καὶ τὸν ἀναγκεμένον ἀδελφό μας,
— Απ' ἄκρη σ' ἄκρη τῆς πατρίδας — Γῆς, ταξίδευε.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα, κείνο, τὸ μουντό, τ' ἀπόσπερνο τῆς θύμησα,
Στὴν ἔρημη χώρα τῆς Μπιάφρα, τοὺς δίσεχτους καιρούς τῆς

Οὖθε, οἱ δυό μας, μυριάδες χερουθεὶμι τοῦ ἀνθρώπου, κλάψαμε καὶ
ἀδερφοσφαγῆς,

Γιὰ φυλαχτὸ κρατῶντας τὰ «γιατί», ποὺ πέτρωσαν,
Στῶν ὄμματιδῶν τους, τὶς σκιαγμένες κόρες.

— Τστερα, τὸ μακρινὸ ταξίδι μας, στὴ χώρα τοῦ Βιετνάμ, τῆς θύμησα,
Οὖθε, τὴν νεκρὴ γῆ, μὲ γυμνὰ πόδια, περιδιαβάζοντας,
Σ' ἐνοῦ σκολειοῦ, βομβαρδισμένου, τὰ χαλάσματα, ψηλά,
μαρμάρωσε καὶ πῆρε,

Μὲ τὰ μαλλιά της ξέπλεκα κι' ὄλόγυμνα τὰ στήθια,
Τὰ σκολιαρούδια νὰ θρηνεῖ, κράζοντάς τα τέκνα της,
Τένν' ἀφριβὰ καὶ σπλάχνα της, καρδοῦλες τῆς καρδιᾶς της.

— Τστερα, κείνο τὸ πυρὸ μεσημέρι, στὴ Ναμίμπια, τῆς θύμησα,

— Οντες, στὰ χείλια τῆς ἀπόμερης, διψασμένης κοιλάδας,
στρατίζοντας,

Τὸν μάγο κάποιας φυλῆς ἀνταμώσαμε, — τὸν γέρο,
'Ορθόν, ἀνάμεσα σ' ἀμέτερητα κουφάρια,
— Σκιάχτρο, ἀντάμα καὶ θεὸς καὶ δαίμονα,
Τὸν ἥλιον ν' ἀμάχεται καὶ νὰ περγελᾶ, — ὁ κουζουλός,
"Οπου, θουνιὰ - θουνιά, τὸ γαῖμα τοῦ θουφοῦσε.

"Τστερα, πάλι, κείνη τὴ σπηλιά, στὴ Νικαράγουα, τῆς θύμησα,
— Μέσα σ' ἀπάτητα βουνά, κι' ἀβλέμονα φαράγγια, —
Οὖθε τοὺς σαντινίστας, ἀνταμώσαμε, τοὺς τρισαπόκοτους,
'Ανήμπορους, γυμνοὺς καὶ πεινασμένους,
Τὴν πίστη τους νὰ γιοματοῦν καὶ τὴν ἀποκοτιά τους,
Γιὰ λευτεριὰ καὶ προκοπὴ τῶν ἀπόκληρων καὶ τῆς πατρίδας.

Κ' εὔτύς, τ' ἄλλο ταξίδι μας, — κεῖνο στὸ Σαλβαδόρ, — τῆς
θύμησα,
Καὶ τὶς πορείες, τὶς ἀτέλειωτες, μὲ τῆς ὁργῆς τὰ τέκνα,
"Οντες, σημαῖες τὶς καρδιές μας, ἀνεμίζοντας, κράζαμε «Βίβα
λιμπερτά»,

Τὸ μερτικὸ ξοφλῶντας, στὸ χρέος μας,
Γιὰ τοῦ τυραγνισμένου ἀδερφοῦ τὴ μοῖρα.

Κ' ὑστερα πάλι, τὶς τρῶγλες τῆς Μπαγκόγκ, τῆς θύμησα,
Οὖθε τὴ μυρμηγκιὰ τῶν νόθων τοῦ πολέμου, ἀνταμώσαμε,
— Τοῦ «σύμμαχου» κι' ἀφέντη, ἀπρεπή σπορά, σ' ἀναγκεμένης
μήτρα, —

Καὶ τὸ φριχτό μας περιδιάθασμα, στῆς Χιροσίμα τὴ νεκρούπολη,
Οὖθε τὸ θρῆνο τῆς, τῆς νύχτας τὰ στοιχειά, γροικῶντας,
Τὴ μάνιτά τους 'μέρευσαν, ν' ἀφουγκραστοῦνε τὴν Ἐκάβη:

... 'Αλί, ἄλλ καὶ τρισαλί, στὸ "Ἐθνος π' ἀνασταίνει,
Τὸν πλὸι ἀνελέητο φονιά, τῆς γῆς καὶ τῶν αἰώνων.

"Τστερα, κι' ἄλλους μισεμοὺς κι' ἄλλ', ἀκριβὰ ταξίδια μας, τῆς
θύμησα,
Στὴν Κένυα, στὸ Κογκό, στὸ Λάος, στὴ Χιλή κι' ἄλλοι,
"Οντες τὸ τραίνο τῆς ζωῆς, πάνω στὶς ράγες τῶν στίχων μου
δρέμοντας,

Τὴν ἔγνοια μας, γιὰ τὸ παιδὶ καὶ τὸν ἀναγκεμένον ἀδερφό μας,
'Απ' ἀκρη σ' ἀκρη, τῆς πατρίδας — Γῆς, ταξίδευε.

Κείνη τὴ σούστα πῆρα, πάλε, ν' ἀκλουθῶ, (μὲ τὶς δυὸς ρόδες τὶς
παράταιρες,
Τὴ μὰν ἀπὸ χοντρὸ κορμὸ σημύδας,—ἀτόφιο ἔνδο,—καὶ τὴν ἄλλην
Ἄπο παλιὸ κανόνι, —ἀτόφιο σίδερο,— μὲ τῆς σκουριᾶς τὸν
σάρακαν ἐντός του.)

Κοντσὸ καὶ πληγιασμένο τίνε σέρνει ψωράλογο, ἀγκομαχῶντας,
Ἄπο τῆς δικῆς του ἀνημπόριας, πιότερο, τὸ βάρος, ἀμὲν κι' ἀπὸ τοῦ
ἀμαξᾶ, τοῦ γέρου,
Ποὺ καβαλῶντας το, πισωκάπουλα, τῆς γκρίνιας, δληνώρα, τὸ
κάντιο τραγανίζει:

— Χαῖ, ψωφίμι, χάϊ, ποὺ νὰ σὲ φάει λῦκος.

“Αἴντε καὶ βραδιαστήκαμε, κ' εἶναι μακρὺς ὁ δρόμος.

Καὶ τὰ στοιχειά, τριγύρῳ μαζ, πολλὰ κ' ἡ ὥρα βιάζει,

Στῆς μάνας γῆς τὴν ἀγκαλιά, νὰ τ' ἀπιθώσουμε καὶ τοῦτο.

Κείνη τὴ σούστα, κάπου τίνε πρωταντάμωσα, μὰ μήτε νοιάζει ποὺ
καὶ πότε.

— Στὸ Μπαγκλαντές, στὸ ΕΛ-ΣΑΛΒΑΔΟΡ, στὴ Μανάγκουα;

Δὲ θυμοῦμαι.—

Τώρα, στῆς BHRTTOT κάποιο λασπόδρομο, στὶς φτωχογειτονίες
τὴν ἀκλουθῶ,

Καὶ τὸ νεκρὸ Χερούθείμ, —ἀγόρι δωδεκάχρονο,— ποὺ στὴν

καρρότσα του κείτεται, τ' ἀνάσκελα,

— Ματάκια ὁρθάνοιχτα νὰ ζητιανεύουν τὴ ζωή,—

Μὲ τῆς μάνας τὸν πικρὸ θρῆνο, στ' ἀγύριστο ταξίδι του, τὸ προθοδῶ :

“Ἔλιε μου καὶ τρισήλιε μου καὶ φῶς τῶν ὄμματιῶν μου,

Τῶν σπλάχνων μου γλυκὲ καρπὲ καὶ τῆς καρδιᾶς μου μῆρο,

Ἐσὲ σοῦ πρέπονταν ζωή, ’κατόχρονο νὰ ζήσεις,

Νὰ διεῖς χιλιάδες θάματα, νὰ διεῖς μυριάδες μάγια,

Νὰ διεῖς καὶ τὰ παιδόπουλα νὰ ψάλουν τῆς εἰρήνης.

Μά ὅτανε χρόνια δίσεχτα καὶ χρόνια ματωμένα,
Ἄπε Βοριὰ πέσαν θεριὰ κι' ἀπὲ Νοτιὰ τελώνια,
Σ' ἀνδόκηρτο σὲ βίγλισαν ποὺ γιόρταζες τὴ νιότη,
Χούμηξαν, σμάρι, πάνω σου, σοῦ θέρισαν τὸ γέλιο.

Κείνη τὴ σούστα, κάπου τήνε πρωταντάμωσα.

Στὸ Γράμμο, στὸ Βιετνάμ, στὴν Ἀγκυρα, στὴ Μπιάφρα; —Δὲ

Καὶ πάντα πισωθέ της, μονάχος νὰ πορεύουμαι καὶ τ' ἀδικογαμένα

Στ' ἀγύριστο ταξίδι τους γὰ ποοθοδῷ : Χερουβείμ.

"Ἡλιε μου καὶ τρισήλιε μου καὶ φῶς τῶν ὁμματιῶν μου

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΕΣΘΗΡ

“Οχι, Ἐσθήρ, καλή μου, παρακαλῶ σε, μὴ μοῦ ξαναγράψεις,
Γιὰ τὶς «ἔνδοξες νίκες» τῆς πατρίδας μας, στὴν Παλαιστίνη,
ἐνάντια,

Σε κείνους πού, καθὼς κ' ἐμεῖς, —ποὺν ἀπὸ λίγα, μόλις, χρόνια,—
Γῆ καὶ νερὸν γυρεύουνε, πατρίδα νὰ στεριώσουν.

Θυμᾶσ’ Ἐσθήρ, γλυκειά μου, τὰ δικά μας τὰ ραπόρτα
Γραμμένα μὲ τὸ δάκρυ τὸ πυρὸν καὶ τῆς καρδιᾶς τὸ γαῖμα,
Στοὺς δυνατούς, ὅπου τὴ μοῖρα τῶν καιρῶν ὁρίζει;

«...Δίκιο καὶ πρέπο, κάθε ἄνθρωπος,

Σ’ αὐτῆς τῆς γῆς, κάποια γωνιά, πατρίδα νὰ στεριώνει,
Γιὰ τῆς ψυχῆς τό μέρομα καὶ τὴν ἀγάπην».

Κ’ ἔχ, Ἐσθήρ, ἔχ....

Τὸ γένος, λέω, ποὺ ξαστόχησε, τὰ πού ἔησε, τὰ πού ἔπαθε,
Καὶ στ’ ἄλλο γένος στάθηκε, Χάροντας μακελλάρης,
Τὴ μανῷη μοῖρα του, θαρρῶ, πὼς δρέμει ν’ ἀνταμώσει.

“Οχι, λοιπόν, καλή μου, δχι, ἐμεῖς οἱ δυὸ δὲ θὰ συμφωνήσουμε,
Τοῦ ἔθνους μας τὸν μοσκανθό,

Μὲ τὸ γαῖμα τῶν παιδιῶν τῆς Παλαιστίνης νὰ ποτίζουμε.

Τί τότες, οἱ μνῆμες μας, θ’ ἀπομείνουνε πεντάρφανες,

‘Απ’ τῆς Ραχὴλ καὶ τοῦ Μπενίκο, —τῶν σπλάχνων μας— τὰ
γαλάζια μάτια,

Ποὺ στοῦ καημοῦ τὸ κάλεσμα, ξεβγαίνουν στὸ παράθυρο κείνου τοῦ
τραίνου,

“Οπου μᾶς τ’ ἀρπαξε στὸ ”Αουσβίτς, γιὰ τὸ ταξίδι τους,

τ’ ἀγύριστο.

‘Απόψ’, Ἐσθήρ, ἀγάπη μου,

Ἐνας γέρος ’Οθριός, —ἔνας πολύπαθος ’Οθριός— ποὺ δὲν
ξαστόχησε,

“Επεμψε στὴν «ΚΝΕΣΕΤ», κείνο τὸ παλιό μας ραπόρτο,

Κι’ ἀπέ, ἔκλαψε γιὰ τὰ παιδιά του,

Τ’ ἀραπόπουλα τῆς Παλαιστίνης.

Ε Λ Ε Ο Σ.....!

Στὰ μάτια μου, φώλιασαν, τὰ σκιαγμένα μάτια,
Τῶν πεινασμένων, μελλούνταντων «Χερουβείμ», τῆς Μπιάφρα.
Στὸ βλέμμα μου, σιργιανοῦν, τὰ δακρισμένα βλέμματα,
Τῶν ἀκροτηριασμένων «Σεραφείμ», τῆς Βηρυτοῦ.
Στοὺς στοχασμούς μου, οὐδολιάζουν, —σὰ παγωμένοι ἀγέριδες,—
οἱ στερνοὶ ρόγχοι,

Τῶν ἀπόκοτων Γαβριάδων τῆς Μανάγκουα.
Στὴν καρδιά μου, ἀναπαύονται μυριάδες λεικοὶ τάφοι,
Τῶν μικρῶν, ἄφταιγων, «έσταυρωμένων», τῶν αἰώνων.

Μὲ ποιὰ μάτια ν' ἀντικρίσω τὴν ἄνοιξη;
Μὲ ποιὸ βλέμμα νὰ χαιδέψω τ' ἄνθη τῆς λεμονιᾶς;
Μὲ ποιὸς στοχασμοὺς ν' ἀναζητήσω τὴ γῆ τῆς ἡρεμίας;
Μὲ ποιὰ καρδιὰ νὰ συγχωρήσω τοὺς φονιάδες τῶν ἐλπίδων μας;
"Ἐλεος..... Πονῶ.....

Ο ΓΛΟΤΜ.....

Ἐρτὰλ Ἐρέν, ὁγλούμ,
(Νιόβγαλη πεταλούδα πού, στὸ παρθενικό σου φτερούγισμα,
Δὲ γύρεψες καβαλίνα, μονάχ' ἀνθὸ νὰ κονέψεις).

*Ορθιος σὲ περιγιάλι τοῦ Αἰγαίου, ρώτησα:
Τὸν βουρκωμένον οὐρανό, ποιὸς εἶναι ὁ καημός του;
Καὶ μοῦ 'πε τ' ὄνομά σου.
Τὸν κλαμένο μαΐστρο, τί 'ναι ἡ λύπη του;
Καὶ μοῦ 'πε τ' ὄνομά σου.
Τὶς μαυροφορεμένες χανούμισες τῆς Σμύρνης, ποιό 'ναι τὸ σεκλέτι
τους;
Καὶ μοῦ 'παν τ' ὄνομά σου.
—Ἐρτὰλ Ἐρέν....
— Ἐρτὰλ Ἐρέν.....

Τώρα στὴν πατρίδα σου, Ἐρτάλ, ὁγλούμ, ἔχετε καλοκαίρι.
Στὰ μποστάνια τῆς Ἐτιρέν, γούρμασαν τὰ καρπούζια καὶ τὰ
πεπόνια,
Μυρώνουν μὲ τὴ μοσκοβολιά τους, τὸ δροσαγέρι τοῦ "Ἐθρου".
Στὰ μουράγια τῆς Σταμπούλ, τὰ παλιὰ καΐκια,
Ξεφορτώνουν χρυσόψαρα τῆς Μαυροθάλασσας.
Στὶς πυκνόφυλλες ἴτιες τοῦ Σαγγάριου, τ' ἀηδόνια,
Μελάνουν τὸ ξημέρωμα, μὲ γλυκολαλιές.
"Ομως, στὴν καρδιὰ τῆς Τουρκίας, εἶναι φθινόπωρο.
Στὴν καρδιὰ τῆς Τουρκίας, ψιχαλίζει, μερονυχτίς.
Γιὰ σένα, Ἐρτάλ,
Γιὰ σένα.

Γονατιστὸς σὲ τοῦτο τὸ περιγιάλι τοῦ Αἰγαίου,
Ξεκρίνω, μὲ τὰ μάτια τῆς Ψυχῆς, τὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς σου,
Καὶ στὸ καγκελόφραχτο παραθύροι του, θωρῶ:

Τὸν Ναζὶμ Χικμέτ, νὰ σου τραγουδᾶ τὶς μπαλάντες του.
Τὸν Ἀσὶς Νεσίν, νὰ σου χαιϊδεύει τὸ χέρι, στὸ σκοτάδι.
Τὶς μάνες τῆς Τουρκίας, νὰ σὲ νανουρίζουν, στὸ μισοῦπνι σου.

Κοιμᾶται νιός, κοιμᾶται ἀητός,
Κοιμᾶται παλληκάρι,
Ποὺ τόλμησε τ' ἀτόλμητα
Καὶ μύλησε τὰ ντρέτα.

Κοιμοῦ, Ἐρτάλ, κοιμοῦ.
Στὰ τρίστρατα τῆς Γῆς, γιὰ τὴ ζωή σου:
Πύργωσαν οἱ φωνές.
Πύργωσαν οἱ ὄργές.
Πύργωσαν οἱ γροθιές.
Κοιμοῦ, ὁγλούμι.
Δὲ θὰ τολμήσουν
Νὰ περάσουν τὴ θηλειά,
Στὸ λαιμὸ
Τῆς «ἔλπίδας».

Α Π Ο Κ Ρ Ι Σ Η

Ὄχι, δὲν ἔχετε δίκιο, δὲν ἔχετε δίκιο ν' ἀναφωτιέστε,
Γιατί, μαθέσ, ἡ πέννα μου, δὲν περιδιάβασε,
Σπουδές ἀνθύκητους τῶν παιδικῶν μου χρόνων,
Νὰ κορφολογήσει, ρόδα κι' δραντζες.
Γιὰ μένα, τοῦτα τὰ χρόνια, καλοί μου,
Μετριοῦνται μ' αἰώνες.

Στὴν Ἀθήνα, Λυσία μὲ λέγανε,
Κ' ἥμουνα τὸ στεργοπαίδι τοῦ Χαρίσιπου, τοῦ νερουλᾶ,
Ποὺ βασίλευε στὶς... ἀμπολές τοῦ Μαραθώνα.
Χαμογέλασα σὲ Πέρση κρανοφόρο, πρίν τὴ μάχη κ' ἐκεῖνος,
Μοῦ λόγχισε τὴν καρδιά.

Στὴν Αἴγυπτο, Ραμσῆ μὲ λέγανε,
Κ' ἥμουνα παιδὶ τοῦ Βάλ, τοῦ ψαρᾶ καὶ τῆς Λύθιας, τῆς τροφοῦ.
Πέθαναν βρέφος, ἀπὸ πεῖνα, καθώς οἱ κόρφοι τῆς μάνας μου
στέρευναν,
Γιὰ νὰ θρέψουν τ' ἀρχοντόπουλα.

Στὴν Περσέπολη, Δαρεῖο μὲ λέγανε,
Κ' ἥμουνα γιὸς τῆς Ρωξάνης, τῆς πλύστρας.
— Γιὰ κύρη μὴ μὲ φωτᾶτε, τὶ δὲν τὸν ἀναθίβανε μήτε κ' ἡ μάνα μου.—
Πέθανα στὴν ἀγκαλιὰ ἵπτεα τοῦ Μεγαλέξανδρου,
Ποὺ πρῶτα μὲ τσαλαπάτησε μὲ τ' ἄτι του κι' ἀπέ,
Μὲ σήρωσε ἀπὸ τὸ χῶμα κ' ἔδρεμε στὸ καλντερίμι νά 'βρει γιατρό,
Οὐρλιάζοντας πὼς τοῦ σκότωσαν τὸ γιό του.

Στὴ Γκουέρνικα, Χοσὲ μὲ λέγανε Νοβάρο,
Κ' ἥμουνα γιὰ τὸν πατέρα μου, τὸν Ἀντώνιο, τὸν στιβαδόρο,
«Ἡ δωδέκατη πληγὴ τῶν Φαραώ», — «τὸ δωδέκατο πλοῦτος του»,
ξῆται διόρθωνε.
Κ' ἥμουνα γιὰ τὸν δασκάλους μου, στὸ Ἰνστιτοῦτο,

‘Η μεγάλη έλπιδα τῆς Ισπανίας, «ό νέος ΕΛ - ΓΚΡΕΚΟ», ξεσκοτάζει
μὲ παίνεναν.

Καὶ μὰ νύχτα, ἥρθανε τ' ἀεροπλάνα,
Καὶ σημάδεψαν τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων,
Καὶ σημάδεψαν τὰ χέρια μου,
Κι' ἀπόμεινε μισοτελειωμένος ὁ πίναφρας ποὺ ζωγράφιζα,
(Χοσè Νοβάρο: «Η ΕΙΡΗΝΗ»).

Στὴ Χιροσίμα, ’Ακίρο μὲ λέγανε, — στὸ παρατσούκλι μου,
«βλογιάρης».

Κι' ὁ κύρης μου, ὁ Χάνκ Φέγκ, ὁ δάσκαλος,
Κανάκευε, γιὰ μέ, στὴ γλάστρα τῆς καρδιᾶς του,
“Ολων τῶν ἐλπίδων τοὺς ἀνθούς.
“Ωσπου, ἐκείνη τὴν αὐγή, σκότωσαν τὰ φιλιά του,
Πριχοῦ κονέφουνε στὰ χείλια μου,
Σὰν πεταλοῦδες παιγνιδιάρικες,
Πριχοῦ χαϊδέψουνε τὸ μέτωπό μου,
Σὰν πελαγίσιες αὖρες.

Στὴν Καρχηδῶνα, μὲ λέγανε ’Ασροῦθα: Πέθαν’ ἀπὸ πεῖνα.
Στὸ Βιετνάμ, Χό: Κάρκ’ ἀπὸ βόμβα ναπάλμι.
Στὴ Νινεύη, Σιράν: Μὲ κομμάτιασε «δρεπανηφόρον ἄρμα».
Στὴν Μπιάφρα, Χασήρ: Πέθαν’ ἀπὸ πεῖνα.
Στὸ Μπαγκλαντές, ’Αλῆ: Πέθαν’ ἀπὸ πεῖνα.
Στὴν Καλκούτα, ἀβάπτιστος: Πέθαν’ ἀπὸ πεῖνα.
Στὴν.... πέθανα...πέθανα...πέθανα.....

“Οχι, δὲν ἔχετε δίκιο, δὲν ἔχετε καθόλου δίκιο ν' ἀναρωτιέστε,
Γιατί, μαθέσ, ἡ πέννα μου δὲν περιδιάθασε,
Στοὺς ἀνθόκηπους τῶν παιδικῶν μου χρόνων.
Γιὰ μένα, τοῦτα τὰ χρόνια, καλοί μου,
“Ἐχουνε τὴν ἡλικεία τῆς ἔγγονιας μου γιὰ τὸ παιδί,
Τὴν ἡλικεία τῶν αἰώνων.

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΝ ΑΣΙΖ ΝΕΣΙΝ

Ἄσιζ Νεσίν, καρτεσήμι,

Μέσα στὴν καρδιά μου, ἀφουγκράζομαι τὸν παλμοὺς τῆς δικῆς σου
καρδιᾶς,

Καί μέσα στὶς ἔγνοιες μου, καλημερίζω τὶς δικές σου ἔγνοιες,
Γιὰ τὴ μοῖρα τῶν δύστυχων, ποὺ στὸ νησὶ τῆς Κύπρου κατοικοῦνε.
Εἶδα καὶ κεῖνο τὸ γραφτό σου, γιὰ τὸ μνημεῖο τῶν παιδιῶν τῆς
Κύπρου, καρτάς,

Ν' ἀνθίζει πάνω στὸ χαρτί, σάμπως ρόδο τῆς Μπαγγτάτ, μεθυστικό,
Κ' εὐτὺς βάλθηκα νὰ μάσω ψιλικά, γιὰ τὸ πλάσμιο τοῦ πηλοῦ, ποὺ
θὰ στεριώσει,

Τὸ πρόπλασμα τῆς θαμαστῆς σου βεβαιότητας.

Κ' ἔμασα:

Τὸ πελαγίσιο μύρο, ἀπὸ τὰ περιγιάλια τῆς Χαλκιδικῆς.

Τὸν μόσχο τῆς ἀγριοφράσουλας, ἀπὸ τὶς ἥλιόλουστες πλαγιές τοῦ
Πάϊκου.

Τὸ κρεμαζὶ φιλὶ τοῦ δειλινοῦ, στὰ ὑγρὰ χείλια τοῦ Θερμαϊκοῦ, τὰ
καλαφαίρια.

Τὸ χαμόγελο τῆς μακαριότητας, ἀπὸ τὰ χειλάκια τοῦ βρέφους, στὸ
μισοῦπνι του.

Τὸ ἀφρόγαλο, ἀπὸ τὶς καρδάρες, στὰ Βλάχικα στανοτόπια τῆς
Πίνδου.

Τὰ μοσχάτα κρίνα, ποὺ φυτρώνουν στὸ πέρασμα τῆς πανέμορφης
νύφης, τῆς εἰρήνης.

Κ' ὑστερ, ἀδερφέ μου, ἔμασα:

Τὸ δάκρυ τῶν χαροκαμένων μανάδων,

(Τῆς Λένως, τῆς Κύπριας, ἀπὸ τὴν Κερίγνεια καὶ τῆς Λατιφὲ τῆς
Τουρκάλας, ἀπὸ τ' Ἀϊβαλί),

Γιὰ κείνους ποὺ δὲ θὰ ξαναδοῦνε, —τὰ σπλάχνα καὶ τ' ἀσλάνια τους.
Καὶ τὴν πύρα, ἔμασα, τοῦ Ἀχμέτ Ἰμάμογλου, τοῦ χότζα στὴν

'Αμμόχωστο,
Ποὺ προσεύχεται στὸν Ἀλάχ, νὰ τὸν ἀξιώσει νὰ ξαναδεῖ τὸ
πολύβονο μελίσσι,

Στὶς κερῆθρες τῶν στοιχειωμένων Γραίκικων σχολειῶν.

Καὶ μέσ' ἀπὸ τίς κόρες τῶν δύματιῶν, τοῦ προσφυγόπουλον στὸ
Τσιακιλερώ, τὴν ἀπορία ἔμασα,
Ποὺ δὲ βολεῖ του, νὰ ἔηγήσει τὸ ξερῆμα κι' ὅλο κλαίει,
Γιὰ τὴ μακρινὴ γειτονιὰ τῶν ὄνειρων του.
Καὶ τῷ 'Ασίζ, καρτερῷ νὰ μοῦ στείλεις τὰ δικά σου ὑλικά.
Καὶ παρακαλῶ σε, μὴ ξαστοχήσεις, —παρακαλῶ σε, μή—
Νὰ μοῦ φροτώσεις κ' ἔνα καντάρι ἀγάπη,
'Απὸ τὸ ζεστὸ καμίνι τῆς καρδιᾶς τοῦ λαοῦ σου.
Κι' ὅσο γιὰ τὸ μνημεῖο, λέω, ἀδερφέ μου, νὰ ίστορᾶ τὸ σύμπλεγμα,
Κείνων τῶν δυὸ παιδῶν τῆς Κερήνειας, —τοῦ Σουφρῷ καὶ τοῦ
Γιωργῆ—

Π' ὅς σήμανεν ἡ ὥρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ, τότες μὲ τὸν «ΑΤΤΙΛΑ»,
Μαρμάρωσαγ, κειδάς, σφιχταγκαλιασμένα,
Κ' ἥτανε δύσκολο πολύ, νὰ τὰ χωρίσουν.
Κ' ἔχ... ποιὸς ξέρει, ἔχ...,
Αὔριο, μεθαύριο, ποὺ οἱ ἀνθρῶποι μιὰ θὲ νά 'χουνε πατρίδα,
— τῇ Γῆ,

Κ' ἔνα θεό τους, τὸ παιδί,
Ἐχ, λέω, ποιὸς ξέρει, 'Ασίζ, καρτεσήμι,
"Αν τοῦτο τὸ σύμπλεγμα, δὲν τὸ στήσουνε,
Πάνω στὰ μνημεῖα τῶν «Ἀγνωστων στρατιωτῶν»,
Γιὰ νὰ τοὺς θυμίζει τὴν «ἀγάπη»;

ΠΟΡΕΙΑ ΕΙΡΗΝΗΣ 1981

”Οχι, γιατρέ μου, ὅχι, νὰ σὲ χαρῶ,
Τὸν πόνο, δὲν τόνε γροικῶ κειδὰ ποὺ μὲ πιλατεύεις,
Τὸν πόνο, τόνε γροικῶ ἐδῶ ψηλὰ στὰ φυλλοκάρδια μου.
Καὶ μήτε ἀπὸ τὴν κόψη τοῦ νυστεριοῦ σου, παρὰ
’Απ’ τὸ φαρμάκι τῆς ἀπουσίας μου, πού, κόμπο - κόμπο, τὸ γεύομαι.
’Ο ἀδερφός μου, γιατρέ, ποὺ τωραδὰ πορεύεται γιὰ τὴν εἰρήνη,
’Ο ἀδερφός μου, —ώιμένα— θά ’ναι πολὺ λυπημένος, καθώς:
Τὸ χέρι του, θ’ ἀναζητᾶ τὸ δικό μου καὶ δὲ θὰ τὸ βρίσκει,
Τὸ βῆμα του, θ’ ἀναζητᾶ τὸ δικό μου καὶ δὲ θὰ τ’ ἀνταμώνει,
Οἱ παλμοὶ τῆς καρδιᾶς του, θ’ ἀναζητοῦν τοὺς παλμοὺς τῆς δικῆς
μου καρδιᾶς καὶ δὲ θὰ τοὺς γροικοῦν.
”Οχι, μὴ μὲ ρωτᾶς ἂν πονῶ, γιατρέ μου, —δὲν πονῶ.
Τὶ ἔγώ, τωρανάς, δὲν κοίτομαι στὸ λευκὸ κρεβάτι τοῦ Νοσοκομείου.
’Έγώ, τωρανάς, πορεύομαι χέρι - χέρι, μὲ τ’ ἀδέρφια μου,
Τρία κάρτα δρόμοι, δῶθες ἀπὸ τὸν Λαγκαδᾶ, — μέσα στὰ πανώρια
στενὰ τοῦ Ντερβενιοῦ,
Κρατῶντας ἔνα φτωχὸ πλακάτ, μὲ κάποιους στίχους μου, ποὺ τοὺς
οὐρλιάζω:
«...Κατάρα στοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου».
«... Εἰρήνη στὴν πατρίδα — Γῆ».

Τρέξε, εἰρηνοδρόμε, τρέξε...

Ψηλὰ τὸ φῶς τῆς Ὀλυμπίας, τὸ φῶς πού 'μέρεψε τοὺς αἰῶνες... τὸ φῶς.

Γιὰ νὰ μὴ σκιάζουνται, στὸ μισοῦπνι τους, τὰ Χερούβειμ τοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ νὰ προφταίνουν νὰ γουρμάζουν οἱ καρποί, στὶς θραγιὲς τῆς ἐλπίδας.

Γιὰ νὰ μὴ μένουν ἔρημες οἱ χελιδονοφωλιές, στὰ χαγιάτια τῆς ἄνοιξης.

Γιὰ νὰ μὴ ματώνουν τὰ κρουσταλλόνερα, στὶς ἀμπολὲς π' ἀρδεύουν τὴ ζωή.

Γιὰ νὰ μὴ πεθαίνουν τὰ Ἑλληνόπουλα, στὶς μακρινὲς Κορέες, γιὰ ξένα διάφορα.

Τρέξε, εἰρηνοδρόμε, τρέξε...

Ψηλὰ τὸ φῶς τῆς Ὀλυμπίας... τὸ φῶς.

Γιὰ νὰ μὴ φτουροῦνε οἱ ἀτσαλένιες, ἀγκαθωτὲς πέργονλες, γύρῳ ἀπὸ τὰ στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Γιὰ νὰ μὴ κοκκινίζουν ἀπὸ ντροπὴ τὰ ήλιοθασιλέματα, θωρῶντας τοὺς ἀδικοχαμοὺς.

Γιὰ νὰ καρπίζει τὸ νυφιάτικο τραγούδι, τὴ γλυκύτατη Συμφωνία τῆς κούνιας.

Γιὰ νὰ μὴ βαλτώνουν, μεσοστρατίς, καὶ χάνονται, οἱ καλημέρες τῶν λαῶν.

Γιὰ νὰ δικάζονται, «...προδότες τῆς πατρίδας—Γῆς» στὰ πρωτώρια τῆς συνείδησης τῶν ἀνθρώπων,

Οἱ ἔμποροι τοῦ αἵματου.

Τρέξε, εἰρηνοδρόμε, τρέξε...

Ψηλὰ τὸ φῶς, τ' ἀνέσπερο,... ψηλὰ τὸ φῶς.

Στοὺς ὅμιους σου, τῆς πάγκαλης Θεᾶς, τῆς ζωοδότρας εἰρήνης, ἀκουμποῦν τὰ χέρια.

Καὶ πλάνη σου, δυὸς παραστάτες δρέμουν,—στὴ δύναμή σου, δύναμη:
Λεξιά, ὁ ἀρχαῖος «κήρυκας», μ' ἔνα μπουκέττο ἀγριολούλουδα τῆς
Ολυμπίας.

Ζερβά, ὁ Λαμπράκης, μ' ἔνα βάζο ἀνθισμένα παιδικὰ χαμόγελα.
Τρεξε, εἰρηνοδρόμε, πέτα...

Ψηλὰ τὸ φῶς... Ψηλὰ τὸ φῶς...

ΚΟΝΤΑΡΟΜΑΧΟΣ

Δὲν εἰμ' ἐγώ, οὐ ποιητής... «κάποιου καιροῦ»,
Πού, μὲ τὴ λύρα, τὴ γραφίδα, ἢ τὴν πέννα μου, —σπαθία,
ορμφαῖς—

Τὸν «δεῖνα», μέγαν, "Αρχοντα, πολέμησα,
Γιὰ τὸ σεφέρι, τ' ἄδικο, ποὺ κίνησεν ἐνάντια,
Στὴ χώρα τὴν ἀνήμπορη, γιὰ καὶ τὴν πλούσια, τοῦ γείτονα.
Ἐγώ, τὸ ἴδιο τ' Ἀρχαῖο, εἶμαι χρέος, τ' ἀξεπλήρωτο,
Στὴν πανώρα Θεά, —τὴ μήτρα τοῦ καλοῦ— τὴν εἰρήνη,
Π' ἄρχοντες, σιδερόφραχτοι κ' ἐμπόροι τοῦ πολέμου,
Γιὰ τ' ἀκριβὰ καζάντια τους, —ἐκεῖνοι λὲν γιὰ τὴν πατρίδα—
Μὲ σίδερο καὶ μὲ φωτιά, μεσοστρατίς, τήνε μποδᾶνε,
Μὴ λάχει καὶ στὸ διάβα της, 'μερέψει τοὺς ἀνθρώπους.

Στὶς Μυκῆνες, τὸν ἄρχοντ' Ἀγαμέμνωνα, παρακάλεσα,
Τὴν ἄδικην νὰ μὴ κινήσει ἔξιτρατεία,
Ἐνάντια στή, μακρινὴ χώρα τοῦ βασιλιᾶ Πρίαμου.
Καὶ κρούοντας τήν, τρίχοδη, λύρα μου,
Τῆς ζωοδότρας Θεᾶς, τῆς εἰρήνης, τοῦ ὑψαλα τὶς γλυκοχαρές.
Κ' ἐκεῖνος,
Τοὺς κρανοφόρους φρουρούς του, πρόσταξε,
Στὴ μεσιανή, νὰ μὲ δέσουνε κολώνα, τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδας,
Μὴ λάχει κ' ή ἀντρογυνναίκα θεά, μὲ δασκαλέψει, τὶς νύχτες,
Γιὰ τῶν πολέμων, —ἐκεῖνος εἶπε, τῆς πατρίδας— τὰ κέρδητα.

Στὰ Σοῦσα, τὸν μεγάλο βασιλιά, τὸν Ξέρξη, παρακάλεσα,
Γιὰ τοῦ λαοῦ του τὸ καλό, ἀμὲν καὶ τὸ δικό του,
Τοῦ κύρη του νὰ μὴν ἀναθιβάνει τά, δίκαια, παθήματα,
Καὶ τὸ τρανὸ σεφέρι, π' ὁλοχρονὶς ἐτοίμαζε, ν' ἀποξεχάσει.
Τί στῶν Ἑλλήνων τὰ μικροβασίλεια, πιότερο κι' ἀπὸ τὸν "Αρη,
Τὴν Παλλάδα, —τὸ πνέμα— λάτρευναν καὶ τὴν ἀναγεννήτρα τὴν
Δῆμητρα,

Πού, σὲ καιροὺς εἰρηνικούς, ἀγιάζανε τὴ ζήση.

Κ' ἔκεινος.

Πάνω σὲ ἔύλινη τάβλα, πρόσταξε νὰ μὲ δέσουνε, χεροπόδαρα,
Καὶ μὲ κερήθρας ἀνθόμελο τ' ἀκρόχειλά μου ν' ἀλούφουν,
Βαθυὰ νὰ μπῆγουν τὸ κεντρί τους οἱ ἄγριες σφῆκες,
Τὰ χείλια τοῦ ποιητῆ. —κεῖνος τοῦ προδότη τῆς πατρίδας, εἶπε—
ν' ἀλαλιάσουν.

Στὴν Καρχηδόνα, τὸν Ἀννίθα, τὸν ἀράθυμο, παρακάλεσα,
Στὸ μακρινὸν νὰ μὴ κινήσει σεφέροι, ἐνάντια στὴ Ρώμη, τὴν

«ἀήττητη».

Καὶ παῖζοντας τὸ σουράβλι μου, μέσα στὴ φεγγαρόλουστη νύχτα,
Πῆρα νὰ παινῶ, μὲ χίλια παινέματα, τὴν πάγκαλη κόρη, τὴν εἰρήνη,
Καὶ ν' ἀνιστορῶ του, τὰ μάγια καὶ τὰ γητέματα τῶν καιρῶν,
Τῶν εἰρηνοφόρων.

Κ' ἔκεινος,

«Αγριος, κατρακύλησεν ἀπὸ τὰ προπύλαια τοῦ παλατιοῦ του,
Κι' ἀφοῦ, ἀτός του, μ' ἔδεσε στὴν οὐρὰ τοῦ ἀλόγου του,
— Τὴν ὥρα ποὺ τὸ Ἱερατεῖο μούγκριζεν ἀφορισμοὺς καὶ κατάρες,
στὸν... ἀσεβῆ—

Πῆρε νὰ δέρνει, μὲ τ' ἀφορισμένο τ' ἄτι, τὰ καλντερίμια τοῦ κάστρου,
οὐρλιάζοντας:

— «Θάνατος στὸν ποιητή. Θάνατος στὸν προδότη τῆς Καρχηδόνης...»

Στὸ μεγάλο στρατόπεδο, ἔξω ἀπὸ τὴν «Βασιλεύονσα»,
Τὸν χρυσοφόρετο Πατισάχ, τὸν Μωάμεθ, τὸν δεύτερο, παρακάλεσα,
Νὰ σπλαχνιστεῖ τὸ Ἔθνος του, (λαὸ - στρατό), πού, χρόνια, μάτουνε
Μπρὸς στ' ἅπαρτα κάστρα, τῆς πολιτείας, τῆς «ἀήττητης».

Καὶ κρούοντας τὸ ντέφι μου, τοῦ θύμισα,

Καιροὺς προγονικούς, πανάγιους καὶ πανέμορφους,
Ποὺ σμίγανε λαοὺς κι' ἀρχόντους, ἀξεχώριστα,
Σὲ φιέστες τῆς εἰρήνης καὶ τῆς προκοπῆς.

Καὶ στὰ στερνά, τὴν ταπεινή μου γνώμη, τοῦ 'πα νὰ λογιάσει,
Πῶς τῶν ἀρχόντων τὴ μεγαλωσύνη, πάρε μὲ «κλένη» πολεμικά,

Κάλλιο μὲ τῆς εἰρήνης τοὺς χρυσοκαρπούς, νὰ τὴ ζυγιάζεις.
Κ' ἔκεινος,
Χρυσὸ μαχαίρι ἔσυρε, ἀπὸ θηράρι ὠριόπλουμο,
Καὶ δυὸ φορὲς στὰ μάτια μου, —καθὼς ἡ κεντήστρα τὴ βελώνα—
τό 'μπηξε,

'Απὸ τὸν 'Αλάχ γυρεύοντας σχώρεση, γιὰ τὸν κιοτή,
—'Αμὲν καὶ τὸν προδότη τῆς πατρίδας καὶ τὸν ἀποστάτην —εἴτε,
Ποὺ δὲν τοῦ πρέπονταν, στὴ Βασιλεύουσα, τὸν θρίαμβό του,
ν' ἀπολάψει.

Στὴν Οὐάσιγκτων, τὸν Πρόεδρο Τροῦμαν, παρακάλεσα,
Τὰ Χερουθεῖμ νὰ σπλαχνιστεῖ, τοῦ Ναγκασάκι,
Τ' ἄπλερα καὶ τ' ἀνένοιαγα καὶ τ' ἄφταιγα.
Κ' ἔγραφα καὶ τραγούδαγα:

«...Ο ποὺ σκοτώνει τὸ παιδί,
Σκοτώνει τὴν ἐλπίδα...».

Κ' ἔγραφα καὶ μύρομαν:
«... Χίλια κακά, μονομερίς, σπίτι δὲν ἐρημώνουν,
Κι' ὁ θάνατος μικροῦ παιδιοῦ, τὸ Κάστρο γονατίζει».

Κ' ἔκεινος,
Μὲ τὴ λύσσα τοῦ ἀγριμοῦ, ποὺ μάτωσε τὸ δόντι του, στοῦ
ζαρκαδιοῦ τὸ γαϊμα,
Τὴ ντροπιασμένη διάτα του, οὔρλιαξε.
Καὶ πέταξαν τὰ νεκρὰ Χερουθεῖμ τοῦ Ναγκασάκι,
Κι' ἀντάμωσαν τὰ νεκρὰ Χερουθεῖμ τῆς Χιροσίμα,
Καὶ φύραναν οἱ ἐλπίδες γιὰ τὸν ἀνθρωπο.

"Ομως ἔγώ, δὲν εἶμαι ὁ ΠΟΙΗΤΗΣ «κάποιου καιροῦ».
Ἐγώ, τὸ ἕδιο τ' 'Αρχαῖο, εἶμαι χρέος, τ' ἀξεπλήρωτο στὴν εἰρήνη.
Κι' φῆς ἔγινε στὸ διάβα τῶν αἰώνων, ἔτσι καὶ στοὺς καιροὺς τοὺς
μελλούμενους,
Μέσ' ἀπὸ τὰ τραγούδια τῶν ποιητῶν, θ' ἀκούετ' ἡ φωνή μου,
Θρῆνος, ὁργή, κατάρα κι' ἀνάθεμα, γιὰ τοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου,

Χρέος, στή γαλάζια θεά, τή μήτρα τοῦ καλοῦ, τή ζωοδότρα.
Ωσπου,

Νὰ ἔη μερώσουνε καιροὶ εἰρηνοφόροι,
Ἄπὸ τὸ μόχτον ἀγιασμένοι τοῦ ἐργάτῃ, τοῦ ἑκατόγχειρα...
«...» Οντες οἱ ἀνθρῶποι, μιὰ θὲ νά 'χοννε πατρίδα, τὴ Γῆ,
Κ' ἔνα Θεό τους, τὸ παιδί, σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση».

Οι στίχοι μέσα σὲ εἰσαγωγικά,
ἄπλο προηγούμενα ποιήματα τοῦ ποιητῆ.

ΠΡΟΣΕΤΧΗ

Ποτέ μου δὲν τὸ πίστεψα, τὸ σπλάχνο σου, Θεό,
Κι' αὐτό, στὶς παιδικές μου προσευχές, σοῦ τό 'χα μηνυμένο.
"Ομως ἐσέ, ἀνάμεσα στὶς μάνες τῶν αἰώνων,
Σὲ λόγιαζα τὴν πιὸ δύστυχη, τὴν πιὸ χαροκαμένη.
Κ' ἐνῷ τὸ τέκνο σου, «πάθ αινε»,
Ἐσένα συλλογιόμουν.

"Ομως ἀπόψε,
Ποὺ οἱ λογισμοί μου βάλτωσαν στὰ πάθια τοῦ καιροῦ μου,
Λογιάζω σε, καλόμοιρη, γλυκειὰ τῆς Ναζαρὲτ δέσποινα.
"Οτι, τοῦ σπλάχνου σου, δὲν τοῦ ἀπόλιπαν:
Τὸ «Πραιτώριο», γι' ἀπόκριση κι' ἀπιλογιά,
Στοὺς Φαρισαίους.

'Ο «Κρανίου τόπος», γιὰ τὸν στερνό, τὸν «καίριο» λόγο,
Στοὺς ἀνθρώπους.
Μήτε κ' ἔσε, σ' ἀπόλιπεν ἡ μπόρεση:
Νὰ γλυκάνεις, μὲ τὴν παρουσία σου, τῆς στερνῆς του ὥρας, τὴν
ἀβάσταχτη πίκρα.

Νὰ σφίξεις στὴν ἀγκάλη σου, τὸ ρημαγμένο κορμί του.
Ν' ἀπιθώσεις στὰ λατρεμένα χεῖλη, τὸ στερνό σου φιλί.
'Εγώ, ἀπόψε, τὶς μάνες τοῦ καιροῦ μου, τὶς βαρυόμοιρες, λογιάζω,
Ποὺ τ' ἀκριβά τους τέκνα, τύραννοι κ' ἐμπόροι τοῦ πολέμου,
Μέσα σ' ἀνήλιαγα κελιὰ καὶ μέσ' στὶς ἄγριες νύχτες, τὰ σκοτώνουν.
Δίχως «Πραιτώριο», γι' ἀπόκριση κι' ἀπιλογιά,
Στοὺς Πόντιους Πιλάτους:

('Αλλιὰ σ' ἔσᾶς, ἀδικητές.

'Αλλιὰ σ' ἔσᾶς τυράννοι).

Δίχως «Κρανίου τόπο», γιὰ τὸν στερνό, τὸν «καίριο» λόγο,
Στοὺς ἀνθρώπους:

(Σκωθεῖτε γιὰ τὴ λευτεριά.

Παλαιῆτε γιὰ τὸ δίκιο).

"Ἐγ...σχώρα με, γλυκειὰ δέσποινα τῆς Ναζαρέτ,
Ποὺ δὲν «κοινωνῶ» πιά, τὸν βαρύ σου πόνο.
Είναι πολλὰ τὰ σταυρωμένα «τέκνα», στὸν καιρό μου,
Κι' ἀμέτρητες οἱ μάνες ποὺ πονοῦν.

Μη διαστείτε, — παρακαλῶ σας, μή,—

Νὰ δγάλετε τὸ «τελεσίδικο» συμπέρασμα πὼς «στάθηκεν ἀνέραστος»

Ο ποιητὴς πού:

Πωδί, μὲ πάθος ἀγάπησε,

Τὶς μελαχροινὲς ἔωμάχες τοῦ χωριοῦ του,

Μὲ τὶς φοξιασμένες ἀταλάμιες καὶ τ' ὅλο στόχαση βλέμμα.

Καὶ τὶς πανώριες Σπανιόλες τῆς Μαδρίτης,

Μὲ τὰ χυτὰ μαλλιὰ καὶ τὸ κόκκινο φουλάρι στὸ λαιμό,

Ποὺ πόργωναν μὲ τὰ νεκρὰ κορμιά τους,

Τὰ ὄδοφράγιατα τῆς τιμῆς.

Ἐφηβος, μετά, μὲ πάθος ἐρωτεύτηκε,

Τὶς κορυφαῖες τοῦ χοροῦ, στὴν τραγωδία τῆς Πίνδου,

Ποὺ ζαλωμένες τὴν ἔγνοια τους γιὰ τὴ λευτεριά,

Τὴν ἀνέβαζαν ἵσαμε τὰ μετερζῖα τῆς ἀπόφασης.

Καὶ τὶς ἀγέρινες Ἐβραιοπούλες, μὲ τὴν κονκάρδα στὴ θέση τῆς
καρδιᾶς,

Ποὺ σταυρωμένες πάνω στὸ συρματόπλεγμα τοῦ ΝΤΟΤΝΤΟΤΛΑΡ,

Φαίνανε τὸ στιμόνι τῆς μοίρας τους,

Στὸν ἀργαλεὶὸ τῆς καρτερικότητας.

Ἄντρας, παραστερα, μὲ πάθος ἀγάπησε,

Τὸ ἄγουρα κοριτσόπουλα τῆς ΕΠΟΝ, μὲ τὸν γούρμους στοχασμούς,

Ποὺ μπρὸς στὸ θάνατο, τάνιζαν τὰ χρυσοφτέρουγα τῆς ψυχῆς τους.

Γιὰ τὰ Ἰμαλᾶα τῆς θυσίας.

Καὶ τὶς μαραμένες βιγόνιες, — τὶς «ἔγκλειστες» τοῦ Ἀουσβίτς,

— Ἀνώνυμες πολίτιδες τῆς πατρίδας Γῆς —

Μὲ τὰ σθυσμένα μάτια καὶ τὶς ἄδειες καρδιές,

Π' ὥρα τὴν ὥρα καρτεροῦσαν νὰ θρέψουν, μὲ τὸ εἶναι τους,

Τὴν πὐλ κολασμένη πυρὰ τῶν αἰώνων,

Τίς
"Οχι, μὴ βιαστείτε, καλοί μου, —παρακαλῶ σας, μή,—
Νὰ βγάλετε λαθεμένα συμπεράσματα,
Γιὰ τὸν ξεδιάντροπο γεροποιητή,
Π' ἀκόμα ἐρωτεύεται,
Μὲ πάθος.

Ἡ μαυρομαντηλοῦσα, ἡ μοιρολογίστρα εἰμ' ἐγώ, ἡ μάνα,
 "Οπου, στὸ διάβα τῶν καιρῶν καὶ τῶν αἰώνων, σ' ὅρες δίσεχτες,
 Τὴν κόμη μου μαδῶντας, τρίχα - τρίχα,
 Καὶ δέρνοντας τὰ στήθια μου, ὥσπου νὰ βγάλουν αἷμα,
 Τοὺς σκοτωμένους στρατιῶτες θρηνῶ, —τὰ τέκνα μου,—
 Ποὺ τ' ἄλικο αἷμα τους ποτίζει καὶ καρπίζει τρανὰ συφέρα,
 "Οπου, τάχατες, πατρίδα τά 'νοματίζουν.

Στὴν Τροία,

Τὸν Ἐκτορα μοιρολόγησα, τὸν πρωταντρειωμένο,
 Ποὺ καὶ στὸ νεκρικὸ κλινάρι του, θὰ τόνε ζήλευεν ὁ Φοῖβος,
 Κι' ὁ Ἀρης, ὁ σιδερόφρακτος, θὰ ξαρματωνότανε τὴν πανοπλία του,
 Κ' ἔτσι, γυμνός, στὸ δάκρυνθα μούσκενε τὸ κατευόδιο του, στὸν
 ἀνίκητο.

Στὴν Ἀθήνα, τὸν Κιναίγειρο μοιρολόγησα, τὸν πρωταπόκοτο,
 Π' ἀν τοῦ κρανοφόρου Πέρση ναύτη, τὸ κοφτερὸ πελέκι, δὲν ἀνίκησε,
 Σίγουρα, διπλοπάλεψε τοῦ φόβου τ' ἀμέτρητα πλοκάμια,
 Προιχοῦ τοῦ ἀδράξουν τὴν καρδιὰ καὶ τίνε κάνουν μπαίγνιο τους.
 Στὰ Σοῦσα, τὸν Ἀρταφέρην μοιρολόγησα,
 Π' ἀπὸ γενιὰν ἀρχοντικὴ δὲν κράταγε, μόν' ἥταν,
 Τῆς χήρας τοῦ Μαρδόνιου, τοῦ σαμαρᾶ τὸ στερνοπαίδι.
 Κι' ὅσο τόνε θωροῦσα κεῖ μπροστὰ νὰ κείτεται, —παιδὶ ἀγένιο,
 Μέσ' στὸ λευκό του σάβανο, —σάμπως βυζασταρούδι,
 φασκιωμένο,—

Τόσο καὶ φτέρωνεν ἐντός μου ἡ πεθυμιά, νὰ ξεγυμνώσω τὸ βυζί μου,
 Κι' ἀνάμεσα στὰ κερωμένα χείλια, τὴν ωργὰ του νὰ φυτέψω,
 Νὰ μοῦ ζουφήξει τὴν ψυχή, ν' ἀναστηθεῖ, νὰ κλάψει.
 Στὴ Σπάρτη, τὸν στερνογιό μου μοιρολόγησα,
 —Τὸν πιὸ μικρόν, ἀπὸ τοῦ Λεωνίδα τοὺς τρακόσους,—
 Κρυφὰ κι' ἀπ' τὶς γειτόνισες κι' ἀπὸ τὸν ἄντρα μου, μὴ λάχει
 Καὶ τῆς ἀνάξιας μάνας μοῦ φορτώσουνε τὴν κατηγόρια.
 "Ομως, καθὼς τὶς νύχτες σπάραζα καὶ μοίρομαν,
 Πίσ' ἀπὸ τῶν ἐφέστιων θεῶν τ' ἀγάλματα κρυμένη,

Τὸ κοῦμα μου δὲ ντράπηκα νὰ τοὺς ξομολογηθῶ,
Πῶς τὸ «ἢ τᾶν ἢ ἐπὶ τᾶς», ποὺ πρὸν δυὸ μῆνες τοῦ εὐκήθηκα,
Δὲν ἦταν τῆς καρδιᾶς καρπός, μόν' τῶν χειλιῶν ψέμα.

Στὴ Χαιρώνεια, τὰ περήφανα στάχια, τοὺς Ἱερολογίτες,
μοιρολόγησα,
Ποὺ τὸ κοφτερὸ δρεπάνι τοῦ Μακεδόνα, ἵσαμε τὸ στερνό τους,
δίχως ἔλεος, τὰ θέρισε.
Στὴν Καρχηδῶνα, τοὺς μαδημένους ἀητούς, τῆς παλιᾶς νικηφόρας
φάλαγγας τοῦ Ἀννίβα, μοιρολόγησα,
Π' ἀπὸ τὰ μάτια τῆς ἀγέρωχης Ρώμης, πρόγκησε, κάποτε, τὸν ὑπνο.
Στὴ Μακεδονία, τοὺς «ιιύριους τυφλούς», τῆς τραγικῆς φάλαγγας
τοῦ Σαμουνήλ, μοιρολόγησα.
Στὸ Βατερλώ...
Στὸ Στάλινγκρατ...
Στὴν Ἰεοζίμα...

Καὶ μέσ' στὸ διάβα τῶν καιρῶν καὶ τῶν αἰώνων.
Ἡ μαυρομαντηλοῦσα, ἐγώ, ἡ μοιρολογίστρα, ἡ μάνα,
Τὴν κόμη μου, μαδῶντας τρίχα - τρίχα,
Καὶ δέρνοντας τὰ στήθη μου, ὥσπον νὰ βγάλουν αἷμα,
Μερονυχτίς, τὰ τέκνα μου θρηνῶ, τοὺς σκοτωμένους στρατιῶτες.
“Ομως ἐδὼ στὴ Χιροσίμα, ἐστέρεψε τὸ δάκρυ μου
Κι' ὁ ματωμένος θρῆνος μου, κάρπισε τὴν κατάρα.
Κατάρα στοὺς ἀρχόντους, ὅπου στήριξαν,
Στὰ λιανισμένα κόκκαλα τῶν νεκρῶν στρατιωτῶν, τὴ δύναμί τους.
Κατάρα στοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου, ποὺ τὰ καζάντια τους,
‘Απὸ τῶν σκοτωμένων τέκνων μου τ' ἄλικο γαῖμα, φτουροῦνε.
Κατάρα καὶ στὶς μάνες, διπλανάθμεμα.
“Οπου, στοὺς χαλασμοὺς τῶν τέκνων τους, καιροὺς ἀμέτρητους κ'
αἰῶνες.
Τὸ μοιρολόϊ πρέπο τους ἐδιάλεξαν.
‘Αντὶ τὸ βρουχητὸ καὶ τὴν ἀποκοτιὰ τῆς λιόντισας,
Π' φῆς τὴ στερνὴ τὴν ὥρα, μάχεται τὸν ἄρπαγα,
Καὶ γιὰ τοῦ σκύμνου τὴ ζωή, χαρᾶει τὴ δική της.

"Εχ... έχ, κι' ἀπόψε πάλι,
 Τὴν ἔχασα τὴν ἔρμη τὴν καρδιά μου,
 Ποὺ ζαλωμένη ἔγνοιες γιὰ τὸν ἀδερφὸ τῆς γῆς,
 Φτερούγισε σὲ ξένους τόπους, οὐθὲ φυοῦνται
 Ἡ πεῖνα μὲ τὸ θάνατο, τὸ δάκρυ μὲ τὸ γαίμα.

Καὶ νά την τώρα, στῆς Μπαγκόγκ τὶς τρῶγλες,
 Νὰ γιοματᾶ τὸν τρόμο, —τὶς ἀξημέρωτες νύχτες,—
 Στὴν τάβλα τῆς μοίρας τῶν ἀπόκληρων.

Καὶ πάλι νά την, στῆς Λευκωσίας τὴν ἔρημη πόλη,
 Νὰ σιργιανᾶ μέσα στὰ χαλάσματα,
 Κρατῶντας ἀπὸ τὸ χέρι τὴν «έλπιδα»,
 —Δεξὰ τὸ Σουκρῆ, τὸ Τουρκάκι, ζερβὰ τὸ Γιωργή, τὸ
 Ελληνόπουλο,—

Κρατῶντας ἀπὸ τὸ χέρι,
 Λυὸ πολίτες τῆς πατρίδας — Γῆς.

Κ' ὕστερα πάλι νά την, στὸ Σαντιάγο,
 "Ἐνα πρωΐνὸ τῆς ἄνοιξης, —μιὰ γελαστὴν αὔγούλα,—
 Στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν μελλοθάνατων,
 Πού 'φταιξαν γιατὶ ζήτησαν,
 Ψωμὶ καὶ νερό.

Καὶ στὴν Τουρκία ὕστερα, νά τη, στὸ Καραμὰν Μαράς,
 Νὰ σιγοντάρει τὸ μοιρολόϊ τῆς Ἐμινὲ χανούμ, τῆς γαζώτρας,
 Γιὰ τὸν ντεληκανὴ τὸ γιό της, τὸν Ἀχμέτ, τὸν στιβαδόρο,
 Ποὺ τῆς τὸν ἔφεραν τ' ἀρκαντάσια του, νεκρό, ἀπὸ τὴ διαδήλωση,
 —Μέσα σὲ ματωμένη κουβέρτα.

Κ' ὕστερα

"Τστερα

Οὖθε τὸ δάκρυ κι' ὁ καημός, ἡ πεῖνα καὶ τὸ γαίμα.

Α ΠΕΡΓΙΑ

Τὸ ψωμί, νὰ λιγοστεύει, μέρα τὴ μέρα, στὸ τραπέζι.

Τὸ δάκρυν, νὰ περισσεύει, ὥρα τὴν ὥρα, στὰ μάγουλα τοῦ παιδιοῦ.

Τρίτη βδομάδα τῆς ἀπεργίας.

Θὰ νικήσουμε.

Τὸ χαμόγελο, νὰ φυραίνει, λεφτὸ τὸ λεφτό, στὰ χεῖλια τῆς μάνας.

‘Ο πυρετός, ν’ ἀβγατίζει, στιγμὴ τὴ στιγμή, στὶς ἀπαλάμες τοῦ

παπτοῦ.

Τέταρτη βδομάδα τῆς ἀπεργίας.

Θὰ νικήσουμε.

‘Ο Βοριάς, νὰ οημάζει τὶς κούρνιες μας, ἔξω ἀπὸ τὴ φάμπρικα.

Τὸ νεροπόντι, νὰ μουλιάζει τὸ προζύμι τοῦ κουράγιου μας, τὰ
μεσάνυχτα.

Πέμπτη βδομάδα τῆς ἀπεργίας.

Θὰ νικήσουμε.

Τ’ ἀνάθεμα, νὰ φτουράει στὶς προσευχὲς τῆς γιαγιᾶς, γιὰ τὸν

«τρισκατάρατο».

Κ’ ἐκεῖνος, νὰ μᾶς τρατάρει, γουλιά - γουλιά, τὸ φαρμάκι τῆς
φοβέρας του, γι’ ἀπόλυτη.

Έκτη βδομάδα τῆς ἀπεργίας.

Θὰ νικήσουμε.

Τὸ ψωμί, «ἀντίδωρο», στὸ τραπέζι.

Τὸ δάκρυν, ποτάμι, στὰ μάγουλα τοῦ παιδιοῦ.

...Κάποια βδομάδα τῆς ἀπεργίας.

Θὰ νικήσουμε, καρδούλα μου... Θὰ νικήσουμε.

ΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ

στή Δήμητρα

Μὲ τὴν καρδιά μου, τῆς λευτεριᾶς φλάμπουρο,

Νὰ τὸ δέρνουν, ἐνάντιοι ἄνεμοι,

Καὶ τὴν πέννα μου, —ρομφαία,— πάντα ἔργωντνη,

Στὸ μετερῖζε τῆς εἰρήνης,

Σὲ ροῦγες ματωμένες, βάλτωσα,

Καὶ στοῦ χρέους τὶς ντάπιες, συγνά, θρήνησα,

Γιὰ τὶς χαμένες ἐκστρατείες.

Κ' ἔκείνη,

Στοιχημένη στὸ πλάΐ μου, —πιστὸς συμμαχητής,—

Νὰ μὲ κερνᾶ,

Μέσ' ἀπὸ τ' ἀτσαλένιο τάσι τῆς καρδιᾶς της, —σ' ὕρες δίσεχτες,—

Τ' ἀψὺ κρασὶ τοῦ κουράγιου.

Καλοί μου,

Ποὺ στὶς γαλάζιες ὕρες τῆς εἰρήνης, τῶν μελλούμενῶν καιρῶν θὰ
ζῆτε,

Παρακαλῶ σας, ταπεινά,

Νὰ τὴ θυμᾶστε.

ΠΙΚΡΑΝΑΘΕΜΑ

Μέσ' ἀπὸ τῶν αἰώνων τὴν ἡχὴν καὶ τῶν μαχῶν τὴν χλαλοήν,
Τῶν χαλασμῶν τοὺς θρήνους τοὺς ἀτέλειωτους καὶ τῶν θριάμβων
τὸ γιορτάσι,

Τῶν νεκρῶν στρατιωτῶν ἀφουγκραστεῖτε τὸ πικρὸ τ' ἀνάθεμα,
Γιὰ τοὺς ἀφέντες, τοὺς τύραννους καὶ τοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου,
Ποὺ τ' ἄδικα καὶ τ' ἀπρεπα σεφέραια κίνησαν,
Ἐνάντια σὲ λαοὺς εἰρηνικοὺς καὶ χῶρες ἥμερες,
Γιὰ τῆς πατρίδας τὰ συφέρα, τάχατες, ἀμὲ στ' ἀλήθεια,
Γιὰ τὶς δικές τους προκοπές καὶ τὰ καζάντια τους, τ' ἄνομα.

—«Στὶς Μυκῆνες ζοῦσα καὶ μ' ἔλεγαν Νικία τοῦ Ἀγήνορα,
Τῆς πέτρας σμιλευτῆς καὶ τοῦ Πεντελικοῦ τοῦ μάρμαρου,
Ποὺ τῶν ἀρχόντων στέριωνται τ' ἀστραφτερὰ παλάτια.
Κι' ὅτι πιότερο στὴ ζωή μου ρέγομαν, ἵταν,
Μὲ τοῦ στοχασμοῦ τὴ σμίλη, τ' ἀνθρώπινα, ἴσαμε τὰ κατάβαθμά τους,
πελεκῶντας,

Τὴν εἰρήνη, κάθε φορά, ν' ἀνταμώνω, τὴ γελαζούμενη Θεά,
Κ' ἔτσ' ἥμερος, τῆς ζήσης τὶς φτωχοχαρές, σάμπως τὸ γλυκόμελο,
νὰ γεύομαι.

Τώρα, στὰ οιζὰ τοῦ τείχους τῆς Τροίας, πάνω στὴ νοτισμένη γῆς
κοίτουμαι,

Κι' ἀπὸ τὰ ματωμένα χείλια μου, πριχοῦ γιὰ πάντα ν' ἀλαλιάσουν,
Τὸ πικρανάθεμά μου, καθὼς τοῦ Δία κεραυνό, σθονρῖζω,
Καταπάνω στὸν πρῶτο μας, τὸν βασιλιὰ τῶν Μυκηνῶν Ἀγαμέμνωνα
καὶ στοὺς ἄλλους,

II' ἀπὸ τρισάθλιο ψέμα κινῶντας, τὴν ἥμερη χώρα τοῦ Πρίαμου
κούρσεφαν

Καὶ τ' ἀκριβά της πλούτια, ποὺ καιροὺς καὶ καιροὺς ὀρέγονταν,
Μὲ τὸ γαίμα φτωχῶν κονταρομάχων τῆς Ἑλλάδας, ἔτιμιωσαν».

—«Στὴ Ρώμη ζοῦσα, τὴν κοσμικράτειρα, στὰ χρόνια τοῦ Ἀντώνιου,
Τοῦ ἀρχιτέκτωνα τοῦ Ρήσου ὁ στερνογιός, ὁ Μάρκελος,
Ποὺ τοῦ κυροῦ μου τὶς ἀγάπες ἀκλουθῶντας, ἔχτιζα κ' ἐγώ,
Τὶ δόμοια μὲ κεῖνον πίστενα πώς, πάρε νὰ γκρεμίζεις μὲ τὸν πόλεμο,
Κάλλιο μὲ τὴν εἰρήνη, γιὰ τὸν ἄνθρωπο, θάματα νὰ στεριώνεις.
Τώρα, λαβωμένος, ἀπὸ δόρυ, στὸ στέρνο, πάνω στὴν καφτὴν ἅμμο
τῆς ἔρημος κοίτουμαι,

Στὴν ἀφιλόξενη χώρα τῶν Φαραὼ καὶ τῆς πανέμορφης Κλεοπάτρας
Καὶ ζητιανεύω δυὸ γονιλίες νερὸ καὶ λίγη δρόσο,
Ἄπὸ κείνους πὸ πολὺ κι' ἀπὸ μένα τ' ἀναγκεύονται.
Καὶ καθὼς τὸ θάνατο γροικῶ, καρδιὰ καὶ νοῦ, νὰ μοῦ μαργάνει,
Μὲ τὸ στερνὸ γαῖμα τῶν πυρωμένων σπλάχνων μου, ἄγρια ξερνῶ
κατάρα,

Ἐνάντια στὴ Σύγκλητο τῆς Ρώμης, τῶν λαῶν τὴ φάγουσα, τὴν
ἀχόρταγη,
Καὶ στὸν πρωτοκουρσάρο της, τὸν Ἀντώνιο, π' ὄλοῦθε μολογιέται,
Πῶς τοῦ Καίσαρα τὴν καλομοῖρα ξήλεψε καὶ τὸ βαρύ του πάθος γιὰ
Κείνη,
Μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὰ φλογάτα ὅνειρα, νέων λεγεωνάριων, ξετύμιωσε».

—«Στὴ Δρέσδη ζοῦσα,
Τούτους τοὺς καιρούς, π' ὁ Φασισμὸς τὰ σύμπαντα παιδεύει.
Χάνς Ντίντριχ τ' ὄνομά μου, —δάσκαλος,— κ' ἡ μόνη τῆς καρδιᾶς
μου ἔγνοια,
Μέσ' στ' ἀγριοβόρι τῆς ψευτιᾶς, πὸ τῶν παιδιῶν μου τὶς καρδιὲς
πιλάτευε,
Τῶν στοχασμῶν τους νὰ συντρέξω τὸ πλεούμενο, στ' ἀπάνεμο λιμάνι
τῆς ἀλήθειας νὰ ποδίσει.
Τώρα, πάνω στὸ παγωμένο χιόνι τῆς Ρουσσικῆς στέππας, κοίτουμαι,
Ἀνάμεσα σὲ χιλιάδες καμαράντ, πὸν πρὸν ἀπὸ μένα ξεψύχησαν
Καὶ τὴ στερνὴ τῶν σπλάχνων μου δύναμη ξοδιάζοντας,
Ἄγρια οὐρλιάζω τὴν κατάρα μου καὶ τ' ἀνάθεμα,

Ἐνάντια στὸν τύραννο καὶ στοῦ πολέμου τοὺς ἐμπόρους,
Ποὺ μὲ τ' ἄλικο γαῖμα τῶν παιδιῶν μου τῆς Δρέσδης,
— Ἀμὲν καὶ τῶν Χερουθεὶμ ὀλάκερης τῆς γῆς,—
Τίς ντροπιασμένες νίκες καὶ τίς ἥπτες τοὺς, ἔστιμιωσαν.»

Στὰ παραπίσ' ὁρκίστηκα, ὅποιο θαρύ, πώς σ' ὅσα,
Ἡ καλομοῖρα μοῦν 'γραψε μερόχρονα νὰ ζήσω,
Γιὰ τῶν λαῶν τὸ φίλιωμα καὶ τὴν εἰρήνην, ἀτσιγγούνευτα,
Νοῦ καὶ καρδιὰ καὶ δύναμή μου, νὰ ξοδιάζω.

Τώρα, σε ματωμένον ὄχτο τοῦ ποταμοῦ Μεγκόγκ, μέσα στὴ λάσπη
κοίτουμαι,

Τῆς ζωῆς στερνὸς βιγλάτορας καὶ τοῦ "Αρη στερνὴ σοδεά,
Καὶ συνάζοντας στὰ πανιασμένα χείλια, τὴν ὁργὴν τῆς καρδιᾶς μου,
—'Αμὲν καὶ τὴν ὁργὴν τῶν νεκρῶν Γιάνκιδων τῆς IBOZIMA,—
Στὸ πρόσωπο τῶν ἐμπόρων τοῦ πολέμου τῆς χώρας μου, τὴ φτύνω,
Ποὺ τὰ καζάντια τους, ἀπὸ τὶς φάμποικες τοῦ θανάτου,
Μὲ τὸ δικό μου γαῖμα καὶ τῶν νεκρῶν συντρόφων μου, φτουροῦνε.»

— «Στὰ Σοῦσα γεννήθηκα, στὶς Πλαταιές ἀφησα τὴ στερνὴ πνοή μου.»

— «Στὴν Πέλλα γεννήθηκα, στὰ Γαυγάμηλ' ἀντίκρισα στερνὴ φορὰ
τὸν ἥλιο.»

—«Στὴν Καρχηδῶνα γεννήθηκα, στὶς παγωμένες "Αλπεις πέθανα.»

—«Στὴ Ρώμη γεννήθηκα, στὸ Ἀκτιο ἔψυχησα.»

—«Στή Λόντρα γεννήθηκα, στης Δουγκέρκης πνίγηκα τὸ πόρτο.»

—«Στὸ Τόκιο γεννήθηκα, στὸ Γκουανταλκανὰλ τέλεψεν ἡ ζωὴ μου.»

—«Στή Νάπολη γεννήθηκα, στήν Καζαμπλάνκα.....»

Κι' ἔπειτα... ἐσεῖς οἵ ζωντανοί, ὅποιων καιρῶν καὶ τόπων,
Μέσ ἀπὸ τῶν μαχῶν τὴ χλαλοὴ καὶ τῶν θριάμβων τὸ γιορτάσι,
Τῶν νεκρῶν στρατιωτῶν ἀφουγκραστεῖτε τὸ πικρὸ τ' ἀνάθεμα,
Κ' ὑψώστε τὴ φωνή σας, ἵσαμε τὸν ἥχο τῶν σαλπίγγων τῆς

Ιεριχοῦ,

Νὰ γκρεμιστοῦν τὰ κάστρα, οὗθε μονιάζουν τὰ θεριά,
(Ἀφέντες, τύραννοι κ' ἐμπόροι τοῦ πολέμου,)

Ποὺ τ' ἄδικα καὶ τ' ἄπρεπα κινοῦν σεφέρια,
Ἐνάντια σὲ λαοὺς εἰρηνικοὺς καὶ χῶρες ἥμερες,
Γιὰ τῆς πατρίδας τὰ συφέρα τάχατες, ἀμὲν στ' ἀλήθεια,
Γιὰ τὶς δικές τους προκοπὲς καὶ τὰ καζάντια τους, τ' ἄνομα.
Κ' ἔπειτα... ἐσεῖς οἵ ζωντανοίοιο.....

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΜΟΥ

Οι στίχοι μου:

“Εν’ ἀγνιστό, σταρίσιο ψωμί, γιὰ τὰ πεινασμένα Χερουβεὶμι τῆς
Μπιάφρα.

“Ενα γλυκονανούρισμα, γιὰ τὰ ὄρφανὰ τοῦ Βιετνάμ.

“Ενα πικρὸ μοιρολόϊ, γιὰ τὰ δολοφονημέν’ ἀγγελούδια τῆς
Χιροσίμα.

“Ενα φιλί, γιὰ τὸν νεκρὸ στρατιώτη τοῦ ἔχθροῦ.

“Ενα καντάρι ἐλπίδα, γιὰ τοὺς δεσμῶτες τῶν στρατόπεδων.

“Ενα μπουκέττο ἀγριολούλουδα, γιὰ τοὺς τάφους τῶν ἐκτελεσμένων.

“Ενα πικρανάθεμα, γιὰ τοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου.

“Ενας, ἀτέλειωτος, ὁρθος, γιὰ τὴν εἰρήνη.

Η ΤΕΛΕΤΤΑΙΑ ΠΡΟΣΕΤΧΗ

Κύριε,

Απ' ὅταν μετάλλαβα τὸ σῶμα,
Τοῦ «έσταυρωμένου» λαοῦ μου,
Σὲ κεῖνο τὸ λειψὸν κομμάτι μπομπότα, τῆς κατοχῆς,
Εὐτὺς ἄλλαξα πίστη καὶ προσκύνησα,
Τὸν ἄνθρωπο.

Π ΑΡΑΚΛΗΣΗ

Σὲ κάθε ξόδι τωρινό, θερμοπαρακαλῶ σας,
Μιὰ χούφτα χῶμα παραπάνω, στοὺς ἀνοιγμένους λάκκους, νὰ
σκορπίζετε,
Γιὰ τοὺς δέκα σκοτωμένους φαντάρους, ποὺ τοὺς ἀφήκαμε ἄταφους,
Σὲ κεῖνο τὸ πέτρινο πανωκόρφι τῆς Πίνδου, πίσ' ἀπὸ τὸ κολασμένο
φαράγγι,
Καθὼς δὲ βρήκαμε χῶμα, ν' ἀποσκεπάσουμε,
Τὰ ρημαγμένα κορμιά τους.

O P O Σ H M O

Κάποτες ἔρχονται καιροί,
Καιροὶ ζυμωμένοι μὲ πούσι κι' ὅμπνο.
Νύχτες, ποὺ δὲν αὐγίζουνε,
Αύγές, ποὺ δὲ γελοῦνε.
Τότες, ἀδερφέ μου,
Κάθεσαι καὶ συναγροικιέσαι μὲ τὸν ἑαυτό σου
Καὶ τόνε γνωρίζεις.
Καὶ...
Γιὰ τραβᾶς μὲ τὸν κιοτή,
Γιὰ μὲ τοὺς ἀντρειωμένους.

ΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ

Τότες, ἀδερφέ μου,
‘Η ἀλήθεια, εἶχε τ’ ὄνομα τῆς ὁργῆς σου.
Τώρα,
Ἐπαιψες νὰ ὁργίζεσαι.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Τὰ κρεμέζιά γαρούφαλα τῶν Ἰδεῶν,
Π' ἀτός σου ἔσπειρες στὸν ἀγρὸ τῆς καρδιᾶς σου,
Τὰ πότισες ἀπὸ τὴν ἀμπολὴ τῆς «βολῆς»
Καὶ μαράθραν.

PΩΤΗΜΑ

"Οχι, πέ μου, ἀδερφέ μου, πέ μου, νὰ χαρεῖς,
"Αν δὲ λαμπαδιάσουμ' ἐμεῖς, στὴν ἀνηφόρα τοῦ Γολγοθᾶ,
Πῶς θὰ φωτιστεῖ ή λεωφόρο τῆς Ἀνάστασης,
Νὰ πορευτοῦνε τὰ παιδιά μας;

ΕΛΠΙΔΑ

Μονάχ' ἀπὸ τὴν σπορὰ τῆς ὁργῆς τῶν ἔφηβων,
Στὸν ἀνθόκηπο τοῦ δικοῦ μας χαιμόγελου,
Θὰ βλαστήσουν οἱ ἐλπίδες,
Γι' ἀκριβὰ μελλούμενα,

ΜΑΝΑ

Τώρα ποὺ ξανάρχισαν νὰ φυσοῦν ἐνάντιοι ἄνεμοι,
Πύργωσε, μὲ τ' ἀτσάλι τῆς στοργῆς, τὸ μετερίζει τῆς ἔγνοιας σου,
Γιὰ τὴν γλυκύτατην ἄνοιξη,
Ποὺ κάρπισε στὸ γιορτάσι τῶν σπλάχνων σου.
Μονάχα μπροστὰ στὴν ἅπαρτη ντάπια τῆς στοργῆς σου,
'Ο σιδερόφραχτος "Αρης, νικημένος,
Θὰ ξαρματωθεὶ τὴν πανοπλία του.

«ΣΤΜΦΩΝΙΑ»

Σὲ κεῖνο, τὸ διαφραγμάτικό, χαμόγελο,
Τοῦ νικητῆ, στὸν «ήττημένο»,
Ξέκρινα τὴν παρτιτούρα τῆς «ΣΤΜΦΩΝΙΑΣ»,
Γιὰ τὴν εἰρήνη τῶν μελλούμενων καιρῶν.

ΑΡΙΘΜΟΙ

Οι ἀριθμοὶ χρειάζονται:

Σ' ἐσέν' ἀδερφέ μου τῆς «ἀπουσίας»,
Νὰ μετρᾶς τὶς πρωτοχρονιὲς καὶ
Τὰ ἥλιοβασιλέματα.

Στοὺς ἐμπόρους τοῦ πολέμου,
Νὰ μετροῦν τὰ καζάντια τους,
'Απὸ τ' ἀλισθερίσι τοῦ αἰμάτου.

Σ' ἔμένα,

Νὰ μετρῶ...

Τοὺς σταυρούς...

Στὰ μέτωπα.

ΜΗ ΞΑΣΤΟΧΗΣΕΙΣ

"Οταν κινήσεις γιὰ τὸ μεγάλο σεφέρι,
Ἐνάντια στὸ σκοτάδι τῆς κόλασης,
Μὴ ξαστοχήσεις νὰ ζωστεῖς τὴν ἀρματωσιά,
Τοῦ ἥλιου.

ΑΛΛΑΞΕ ΝΤΑΠΙΑ

Κι' ἀν τὶς ἐλπίδες σου διαγούμισαν,
Κι' ἀν ἔκαψαν τὶς τρυφερὲς φτεροῦγες τῶν ὄνείδων σου,
Κι' ἀν τὴν καρδιά σου βάλαν στὸ σημάδι,
Τοῦ θρήνου μὴ δεχτεῖς τὸ καταφύγιο,
Καὶ τῶν «δακρύων» τῆς ἀπελπισιᾶς τ' ἀφιόνι.
"Αλλαξε ντάπια,
—Δὲ γονατίζουν τῆς ζωῆς τὰ κάστρα, ὅλλ' ἀντάμα.—
"Αλλαξε ντάπια.
Κάπου, κοντά, σὲ καρτεροῦν,
Οἱ ἀπροσκύνητοι κονκισταδόροι.

ΠΑΝΟΠΛΙΑ

Τὸν ψίθυρο,

Τὸν χρειάστηκα, μιὰ φορὰ στὴ ζωὴ μου.

— "Οταν εἶπα τὸ πρῶτο μου σ' ἀγαπῶ.

Εὐτὺς μετά,

Στοιχήθηκα στὶς φάλαιγγες τῆς εἰρήνης

Κι' ἀπὸ τότες, χρειάζομαι

Τὴν κραυγή.

ΙΕΡΟΜΕΝΟΙ

I

Ο ἄνθρωπος σᾶς πιστώνει
Μὲ τὸ χρυσάφι τῶν ἐλπίδων του.
Κ' ἐσεῖς τὸ σπαταλᾶτε
Στὰ χρηματιστήρια τῆς συναλλαγῆς
Καὶ μένετε χρεῶστες του, ἀφερέγγυοι,
Στοὺς αἰῶνες.

II

Τελικά, περιορίσατε τὴν ἀποστολή σας,
Στὶς ὁρκομοσίες τῶν ἀρχόντων, —καὶ τῶν τύραννων
Καὶ στὰ βλογητὰ τῶν ὅπλων, σ' ὕρες πολέμου.
Κι' ὅμως, στὴ μεγάλῃ παράστασῃ, —τὴ ζωή.
Σᾶς ἀνατέθηκε «πρῶτος» ρόλος.

ΔΙΑΘΗΚΗ

Μὲ τὴν πανάρχαιη κραυγὴ «εἰρήνη»,
Τῆς ζήσης καὶ τῆς ΤΕΧΝΗΣ πῆρα τὸ στρατί,
Ἐνα παιδὶ κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι.
(Νὰ φᾶν' ἐμένα τὰ θεριὰ καὶ ν' ἀπομείνει κεῖνο.)

ΤΑΡΤΟΥΦΟΙ

Κι' ἀπ' τοὺς Ταρτούφους καὶ τοὺς Ἐφιάλτες
Κι' ἀπὸ τοὺς Γιοῦδες καὶ τοὺς Σάϋλωκ
Κι' ἀπ' τοὺς Πιλάτους καὶ τοὺς Φαρισαίους,
Τὸν Ἡρώδη, πιότερο, νὰ σκιάζεσαι καὶ νὰ δικάζεις,
Πού, γιὰ τὴν ἔξουσία καὶ τὰ συφέρα, δίχως ἔλεος,
Στὴ Βηθλεέμ, στὴ Χιροσίμα, στὸ Βιετνάμ κι' ἄλλον,
Τὰ νήπια δολοφονᾶ —τὶς ἐλπίδες σου.

ΤΨΙΣΤΧΝΟΙ ΗΧΟΙ

Πίσ' ἀπὸ τοὺς νικητήριους παιᾶνες τῶν αἰώνων,
Τοὺς ὑπέρηχους τῶν σαλπίγγων τῆς Ἱεριχοῦ,
Τοὺς γοεροὺς θρήνους γιὰ τὴ μετοικεσία τῆς Βαβυλώνας,
Τὸ συντελειακὸν ἀστραπόθροντο τῆς Χιροσίμα,
Οἱ κεραίες τῆς καρδιᾶς μου,
Τοὺς ἴδιους πάντ' ἀφουρμάζουνται ὑψίσυχνους ἥχους,
Τὸ κλάμα τῶν μελλοθάνατων Χερουβεὶμ τοῦ ἀνθρώπου.

ΓΕΝΗΘΗΤΩ ΣΚΟΤΟΣ...!

Καὶ εἶπεν (έκεῖνος) ὁ ἄνθρωπος!

— Γενηθήτω σκότος.

Κ' εύτὺς ἔσθυσαν στὴ Χιροσίμα,

Χιλιάδες παιδικὲς ψυχοῦλες

Καὶ σκοτείνιασαν οἱ φοῦγες, οὗθε πορευόταν

'Η ἐλπίδα.

A M H N ...

Τὴν ὕδα κείνη, τὴν παντάξια, γιὰ τὸν ἄνθρωπο, λογιάζω,
Ποὺ τὰ λευκὰ περιστέρια τῆς γῆς,
Βουτῶντας τ' ἀκροφτέρουγά τους, στὰ χρώματα τ' οὐράνιου τόξου,
Θὰ ζωγραφίσουν, στὸν γαλάζιο θόλο τ' οὐρανοῦ,
Τὸ χαμογελαστὸ πρόσωπο τοῦ Παντοκράτορα — παιδιοῦ.
'Αμήν.

ΚΑΗΜΟΣ

'Η γυναίκα μου, χύνει μαῦρο δάκρυ,
Πού, τὸ σπλάχνο μας, —χορτάτο πάντα,—
'Αρνιέται, συχνά, τὴν ἀμβροσία τῶν κόρφων της.
Κ' ἐγώ, τότες,
Τὴν πεινασμένη μαύρη μάνα, λογιάζω,
—Τῆς κατακαημένης 'Αφρικῆς,—
Ποὺ στὰ στέρφα στήθια της, δὲν περισσεύει ζωή,
Γιὰ τὴ ζωή, ποὺ βασιλεύει στὴν ἀγκαλιά της.

ΘΑΡΡΩ ΠΩΣ...

”Αν, σὲ γαλάζιο τ' ουρανοῦ, τὸ παιδικὸ χαμόγελο, κεντήσεις,
Καὶ βάλεις, γύρω, κρόσσια, τὶς ἐλπίδες τῶν ἀνθρώπων, γιὰ εἰρήνη,
Καὶ τ' ἀτσαλένιο μπράτσο τοῦ σκαφτιᾶ κοντάρι,
Θαρρῶ πώς, τὴ σημαία τῆς πατρίδας — Γῆς
Θὰ «ίστορήσεις».

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ

“Οντας θωρῷ τὸν ἥλιο νὰ βασιλεύει, —πανώριος,
Πίσ’ ἀπὸ νταντελλωτὰ κορφοβούνια,
Κάποιους ἄλλους ἥλιους λογιάζω,
—Τὰ ματάκια τῶν πεινασμένων, μελλοθάνατων Χερουβεὶμ τῆς
Ποὺ βασιλεύουν, πίσ’ ἀπὸ τ’ ἄγρια βουνά,
Τῆς ἀδιαφορίας μας.

Γῆς,—

ΣΤΡΟΦΗ

Σὲ κανένα λειβάδι τῆς γῆς,
Δὲ φυοῦνται τόσ' ἀντάμα λούλουδα,
"Οσα στὸν ἀνθόκηπο,
Τοῦ παιδικοῦ χαμόγελου.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

Σήμερα, κι' ὕρα «μηδέν»,
Στὸν συνηθισμένο τόπο ἐκτελέσεων,
—πίσ' ἀπὸ τὴν «ὲ λπίδα»,—
Ἐκτελέστηκε, μὲ βόμβα νετρονίου,
Τὸ παιδικὸ χαμόγελο.

ΞΑΣΤΟΧΗΣΑ

Μὲ τὶς τόσες ἔγνοιες μου, γιὰ τὰ «Χερουβεῖμι» τοῦ κόσμου,
Τὰ ποὺ πεινοῦν,
 Τὰ ποὺ διψοῦν,
 Τὰ ποὺ μᾶς κλέβει ό "Αρης,
Ξαστόχησα τὰ δικά μου,
Παιδικὰ χρόνια.

ΠΙΚΡΟΣ ΣΑΡΚΑΣΜΟΣ

”Οχι, σταματήστε, πιά, τίς φάλτσες μελωδίες:

...Γιὰ τ' ὁρθινὸ τῆς τσομπάνικης φλογέρας, στὴν ἥμερην ὥρα τῆς
αὐγῆς,

...Γιὰ τὸ τραγούδι τῆς τράτας, στὰ γαλάζια περιγιάλια τῆς γῆς.

...Γιὰ τὸν ἑσπερινὸ τοῦ ἀηδονιοῦ, στὸν Καθεδρικὸ τοῦ δάσους.

”Οχι, σταματήστε, πιά, κάθε παράταιρον ἥχο.

Τώρα, τοῦ ”Αρη «παιανίζ» ἡ ὁρχήστρα, τὶς δαιμονικὲς μελωδίες
τοῦ χαλασμοῦ:

Τὸν «γδοῦπο» τοῦ βοιβαρδισμένου σκολειοῦ,

Ποὺ γκρεμίζεται πάνω στὰ τρομαγμένα περιστέρια τῶν θρανίων.

Τὸ πένθιμο ἐμβατήριο τῆς φωτιᾶς,

Ποὺ καταλεῖ τὶς ἔλπιδες τοῦ ἀνθρώπου.

”Οχι, σταματήστε, πιά, τὶς φάλτσες μελωδίες καὶ τοὺς παράταιρους
ἥχους,

Πού, χρόνια καὶ χρόνια, γήτευαν κι' ἀποκούμιζαν τὶς ἔγνοιες μας,
γιὰ τὴ ζωὴ

Κι' ἀνεβῆτ', ἔνας - ἔνας, στὸ πόντιον τῆς ὁρχήστρας τοῦ ”Αρη,
— θλιβεροὶ βιρτουόζοι,

Νὰ ἐκτελέσετε τὴ «Συμφωνία τῆς φρίκης»,

Τὴ Συμφωνία τῆς μοίρας σας,

— Καὶ τῆς διψῆς μας,— ὠັμένα.